

FRØYA KOMMUNE

HOVEDUTVALG FOR LEVEKÅR		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen	Møtedato: 09.11.2023	Kl. 09:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Hovedutvalgene for samfunn og levekår møtes i Kommunestyresalen 09.11.23 kl. 09.00. Kommunedirektøren med flere gir da en felles gjennomgang av budsjettforslaget. Utvalgene går så hvert til sitt møterom for egen saksbehandling.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
53/23	23/2215 HØRING HOVEDUTVALG LEVEKÅR - BUDSJETT OG HANDLINGSPROGRAM 2024 - 2027 - KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG

Sistranda, 06.11.23

Ole Morten Sørvig
Leder

Veronica Furuvik
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato: 09.11.2023	Arkivsaksnr: 23/2215	Sak nr: 53/23
Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik	Arkivkode: 153 &13	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
53/23	Hovedutvalg for levekår	09.11.2023

HØRING HOVEDUTVALG LEVEKÅR - BUDSJETT OG HANDLINGSPROGRAM 2024 - 2027 - KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for Levekår har følgende innspill til økonomi og handlingsprogrammet, 2024-2027:

Vedlegg:

Saksframlegg til Formannskap og Kommunestyre.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik
Arkivsaksnr.: 23/2215

Arkiv: 153 &13

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

HØRING HOVEDUTVALG LEVEKÅR - BUDSJETT OG HANDLINGSPROGRAM 2024 - 2027 - KDS FORSLAG

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for Levekår har følgende innspill til økonomi og handlingsprogrammet, 2024-2027:

Vedlegg:

Saksframlegg til Formannskap og Kommunestyre.

Saksopplysninger:

Vurdering:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Roger Antonsen

Arkiv: 100

Arkivsaksnr.: 23/2177

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

Kommunestyret

ØKONOMI OG HANDLINGSPROGRAM 2024 - 2027

Forslag til vedtak:

1. Formannskapetets forslag til budsjett for 2024 vedtas slik det fremgår av spesifisert driftsbudsjett og investeringsbudsjett med vedlegg og handlingsplandokument. Første år i handlingsplanen vedtas som budsjett for 2024 for alle rammeområdene.
2. Formannskapet legger budsjett- og økonomiplan 2024 – 2027 ut på høring før endelig behandling i kommunestyret.
3. Kommunestyret slutter seg til formannskapetets forslag til økonomiplan med handlingsprogram 2024 – 2027.
4. Kommunestyret vedtar å ta opp lån i samsvar med formannskapetets forslag til investerings og finansieringsplan for 2024. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår og til å inngå nødvendige låneavtaler. Fullmakten gjelder også refinansiering av lån innenfor tidligere vedtatt nedbetalingstid.
5. Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til betalingssatser og gebyrer for 2024 slik det kommer frem av vedlagte gebyrliste.
6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta tekniske opprettinger av budsjett med vedlegg der det er nødvendig.
7. Kommunestyret vedtar å låne 30 millioner kroner i startlånmidler til videre utlån i 2024.
8. Kommunedirektøren pålegges å oversende budsjett- og økonomiplan med handlingsprogram til Statsforvalteren med tilhørende pålagte vedlegg, innen tidsfristen.
9. Kommunedirektøren vil vurdere forløpende effektiviseringstiltak, med fokus på ressursstyring og kostnadskontroll i hele handlingsplanperioden.
10. Investeringsbudsjettet
Tabell 1: Oppsummert oversikt over investeringer i budsjettperioden 2024 – 2027.

Tabell 1: Oppsummert oversikt over investeringer i budsjettperioden 2024 – 2027

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	2024-27
Tidligere vedtatt					
Boliger til personer med aktiv rusavhengi	20 000	10 000	0	0	30 000
Digitalisering	1 000	1 000	0	0	2 000
Egenkapitalinnskudd KLP	1 420	1 420	1 420	1 420	5 680
ENØK-tiltak	1 500	3 000	3 000	0	7 500
Forprosjekt Museum	600	0	0	0	600
Helseplattformen	0	5 000	5 000	2 500	12 500
Heving av Sletta kirkegård	2 300	0	0	0	2 300
Investeringer Ungdomsbasen - verksted	200	200	0	0	400
Oppgradering Kino	0	1 400	0	0	1 400
Opprusting Frøya kommunehus	7 500	7 500	0	0	15 000
Oppusing Mausund skole	1 175	1 175	0	0	2 350
Rekutteringsboliger	7 000	7 000	0	0	14 000
Svømmehall Sistranda - utbedring	5 000	15 000	0	0	20 000
Sum Tidligere vedtatt	47 695	52 695	9 420	3 920	113 730
Løpende					
Kommunale kaier og bruer	2 500	2 000	2 000	2 000	8 500
Kommunale veier	5 000	5 000	0	0	10 000
Påkostnader kommunale bygg	500	2 000	2 000	2 000	6 500
Trafikksikkerhetstiltak	0	500	500	0	1 000
Sum Løpende	8 000	9 500	4 500	4 000	26 000
Ny investering					
Anleggsutstyr	500	1 000	0	0	1 500
Oppgradering av varmelegg Kystbarnehagen	400	0	0	0	400
Rabben BHG - kjøp	29 000	0	0	0	29 000
Sum Ny investering	29 900	1 000	0	0	30 900
Sum	85 595	63 195	13 920	7 920	170 630

Tabell 2: Detaljert oppsummering av SELVKOSTOMRÅDET av prosjekter som er med i økonomiplan 2024 – 2027, samt tidligere vedtatt prosjekter med bevilgning i økonomiplan.

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2024	2025	2026	2027	
Tidligere vedtatt					
Avløpsanlegg Flatval 1 og 2	0	500	11 500	0	12 000
Høydebasseng Flatmyra, Kverva	500	15 000	0	0	15 500
Høydebasseng, Skyberget, Bekken	0	500	15 000	0	15 500
Løpende investeringer kommunale avløp, sa	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Nytt høydebasseng Utdaheia, Nesset	0	0	500	0	500
Nytt høydebasseng, Sula	500	18 000	0	0	18 500
Oppgradering/utskifting - vannkummer	800	800	800	0	2 400
Overløpsvann Hamarvika - Sistranda	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
RENSEANLEGG AVLØP SISTRANDA	9 000	0	0	0	9 000
Sanering av avløpsanlegg Nordskaget	0	0	10 000	4 000	14 000
Sanering avløpsanlegg Dyrøya	-0	0	500	0	500
Sanering og oppgradering av avløpsanlegg, Mausund 1	500	6 000	0	0	6 500
Sanering og oppgradering av avløpsanlegg, Mausund 2	500	6 000	0	0	6 500
Sanering og utvidelse av avløpsanlegg, Nesset	7 000	7 000	0	0	14 000
Sanering/oppgradering avløpsanlegg Dyrvik	0	0	500	0	500
Sanering/oppgradering avløpsanlegg Mausund	5 000	0	0	0	5 000
Sanering/oppgradering avløpsanlegg Nesset	500	8 000	8 000	0	16 500
Utskifting av lavtrykks PVC-ledninger	3 000	3 000	3 000	0	9 000
Sum Tidligere vedtatt	33 300	70 800	55 800	10 000	169 900
Løpende					
Løpende investering kommunale vannledning	2 000	2 000	2 000	0	6 000
Utskifting eternittledninger	3 000	3 000	0	0	6 000
Sum Løpende	5 000	5 000	2 000	0	12 000
Ny investering					
Oppgradering hovedvannanlegg Dyrvik - Steinvikhaugen	6 000	0	0	0	6 000
Sum Ny investering	6 000	0	0	0	6 000
Sum	44 300	75 800	57 800	10 000	187 900

11. Frøya kommune tar opp lån inntil 93,90 mill kr til finansiering av investeringer innenfor andre investeringer og selvkostområdet, ref tabell 1 og 2, og 30 mill kr i forhold til startlån. Totalt inntil 123,9 mill kr, jf. Kommunelovens §14-15 første ledd. Kjøpet av Rabben barnehage med 29,0 mill kr, ref tabell 1, finansieres med egne midler (disp. fond). Mva kompensasjon utgjør samlet 5,575 mill kr, ref tabell 3.

Tabell 3: Oversikt over investeringer og finansiering

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	126 175	137 575	70 300	16 500
Tilskudd til andres investeringer	2 300	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 420	1 420	1 420	1 420
Sum finansierungsbehov	129 895	138 995	71 720	17 920
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 575	-11 855	-2 000	-1 200
Tilskudd fra andre	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Bruk av lån	-93 900	-125 720	-68 300	-15 300
Videreutlån	30 000	30 000	30 000	30 000
Bruk av lån til videreutlån	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Overføring fra drift	-30 420	-1 420	-1 420	-1 420
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-129 895	-138 995	-71 720	-17 920
Sum finansierungsbehov	129 895	138 995	71 720	17 920
Sum finansiering	-129 895	-138 995	-71 720	-17 920
Udekket finansiering	0	0	0	0

12. Skattevedtak I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2024: d) «berre på næringsseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum», samt anlegg i sjø. Eiendomsskattesatsen settes til 7 promille (esktl. § 13). 13. Skatteinngang fastsettes til høyeste sats.

13. Skatteinngangen fastsettes for 2024 til 524 mill kr i henhold til KS sin prognosemodell.

14. Rammebudsjett for 2024 – 2027: Skjema 1 A Bevilgningsoversikt – drift (§ 5-4), Skjema 1B Bevilgninger drift, netto (§5-4), samt endringer i driftsrammene for tjenesteområdene fra 2023 til 2024, ref tabell 4.

Tabell 4: Endringer i driftsrammene for tjenesteområdene fra 2023 – 2024

Endring i driftsrammene for tjenesteområdene fra 2023 til 2024 (1000 kr)															
Tjenesteområde	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Vedtatt forrige periode	Budsjettendring er i år	Lønns- og prisjusteringer	Konsekvensjustert ramme	Nye tiltak	Innsparing	Driftskonsekvens	Budsjettallokering	KDs forslag til Bud. 2024	FSKs vedtak 14.11.23	Budsjett 2024	Endring i KR 2023 vs 2024	Endring i %
Fellestjenest	58498	50992	-1965	-6334	15942	58635	10821				69456		69456	18464	36,21
Oppvekst	134640	137703	2451	8236	472	148861	3694	48		-429	152174		152174	14471	10,51
Helse og mestrings	217081	174538	-4329	8002	654	178866	7232	300			186398		186398	11860	6,80
Kultur og idrett	11433	12333	-250	354	97	12534	1100				13634		13634	1301	10,55
Allmenne- og tekniske tjenester	55847	26967	-13	2775	700	30429	8313	-1892		429	37279		37279	10312	38,24
Sum netto driftsutgifter	477499	402533	-4106	13033	17865	429325	31160	-1544		0	458941	0	458941	56408	14,01

Innspill fra hovedutvalgene Samfunn, Levekår ettersendes etter deres avholdte møter

Vedlegg ikke vedlagt, les i link: Kommunens hjemmeside under fanen POLITIKK-DOKUMENTER FOR POLITIKERE og flisa BUDSJETT 2024, kommunedirektørens forslag, samt gebyrregulativet for 2024. (Framsikt).

Følgende vedlegg ligger inne i linken under fanen BUDSJETTVEDTAK:

- Budsjettskjema: Bevilgningsoversikt – drift (1A) §5-4 i KL))
- Budsjettskjema: Sum bevilgning drift, netto (1B) § 5-4 i KL))
- Budsjettskjema: Bevilgningsoversikt – investeringer (2A) § 5-5 i KL))
- Budsjettskjema: Bevilgningsoversikt – investeringer (2B) § 5-5 i KL))
- Økonomisk oversikt drift
- Økonomisk oversikt investering

Saksopplysninger

Kommuneloven (KL) sier at alle kommuner skal utarbeide en fireårlig økonomiplan som skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen skal rulleres hvert år og er bindende for første pr i planperioden. Første året i økonomiplanen er da budsjett for kommende år. Kommunedirektøren har i de tidligere år samlet budsjett og verbal del i et dokument som er sendt til politikerne. Kommunedirektøren legger fram Handlingsplan 2024 – 2027 med budsjett og økonomiplan digitalt gjennom FRAMSIKT.

Kommunedirektørens prioriteringer

Den største utfordringen i budsjettplanleggingen i for 2024 har vært å vurdere hvor mye «nytt» det er forsvarlig å bruke i driftsbudsjettet, for å finne den berømte flytsonen.

Prioriteten i år som i fjor har derfor vært å rette opp skjevheter, slik at budsjettene blir realistiske og styrbare for virksomhetene. Hovedprofilen i årets forlag er derfor økte midler til drift og styrking av tjenester til de yngste barna. Det foreslås bl.a. et «barnehageløft» de neste årene.

På investerings siden er det også for 2024 også kun prioritert å ferdigstille pågående prosjekter og videreføring av VA planene. I perioden må imidlertid dagens badeanlegg rehabiliteres, eller det må bygges nytt. Dette vil kommunestyre ta stilling til i løpet av høsten 2023, og kostnadene må inn i investeringsbudsjettet for planperioden. Nylig vedtatt oppvekstbruksplan peker også på behov for utbygging på Nabeita oppvekstsenter og nybygg/rehabilitering av Nettet barnehage. Her jobbes det med forprosjektering, og investeringsbehovet vil bli synliggjort i egne saker til kommunestyret og også disse kostnadene må inn i investeringsbudsjettet for planperioden.

Oppsummert så er det funnet rom for flere tiltak i årets budsjettforslag. Men i årene som kommer må omstilling og endring stå i fokus i organisasjonen. Nye tiltak skal alltid vurderes i et langsiktig perspektiv, og tiltakene må vurderes opp mot andre tjenestetilbud. Fremover må vi ha økt fokus på kostnadseffektivitet og riktig nivå på tjenestene. I løpet av 2024 skal vi ha vedtatt en helhetlig handlingsregel som sier noe om hvordan totaliteten i inntektssiden i Frøya skal håndteres.

Kommunes inntekter og utgifter

Budsjett for 2024 og økonomiplan 2024 - 2027 bygger på de forutsetningene som ligger i vedtatt økonomiplan for 2023 – 2026. De politiske vedtakene som ble gjort i forbindelse med behandlingen av budsjett for 2023 og har effekter for 2024 – 2027 er innarbeidet i dette forslaget.

Frie inntekter

Budsjettet for 2024 har en netto driftsramme, bevilgning drift, etter § 5-4, første ledd, på 463,74 mill kr. For 2024 avsettes til fond 16,61 mill kr og representerer et netto driftsresultat på 1,4 %. For økonomiperioden avsettes totalt 124,89 mill kr til ubundne fond. Havbruksfondet og produksjonsskatt, vindmøller er ikke lagt inn i økonomiplanperioden grunnet usikre inntekter knyttet til disse. For Frøya kommune er det estimert befolkningsvekt for 2024 på 1,3 prosent som tilsvarer per 31.12.24 et folketall på 5 531.

Handlingsregler

Vedtatt handlingsregler, ref KST-sak 153/21 er lagt til grunn i økonomiplanperioden:

- Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter på minst 2 %.
- Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter 10 %
- Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter < 90 %
- Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter < 5 %
- Arbeidskapital i % av driftsinntekter > 15 %

Driftsresultat: Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2024 viser en regnskapsmessig brutto driftsresultat på 94,531 mill kr og et netto driftsresultat på 16,61 mill kr og tilsvarer 1,4 %.

Lønn: Lønnsoppjøret for 2024, sentralt og lokalt, er det lagt inn i budsjettet en lønns-pott/reserve på 13 mill kr.

Pensjonspremie: Pensjonspremien i % av pensjonsgrunnlaget i budsjett for 2024 settes for KLP til 24,82 %, for sykepleiere i KLP 28,99 %, for SPK til 23 %. Arbeidstaker andel på 2 prosent er eksklusiv.

Startlån: Kommunestyret vedtar å låne 30 millioner kroner i startlånmidler til videre utlån i 2024.

Reserverte tilleggsbevilgninger: Det er avsatt kr 800 000 i reserverte tilleggsbevilgninger for 2024.

Låneopptak og renteforutsetninger: Investering som legges til grunn i budsjettforslaget vil medføre et samlet låneopptak over fire år på ca. kr. 350,55 mill kr. Eventuell egenkapital er ikke hensyntatt. Det budsjetteres med renter og avdrag på 358,47 mill kr tilknyttet kommunens gjeld i økonomiplanperioden. Total gjeldsbelastning pr 3. tertial 2023 er på 1 322,89 mill kr der 511,46 mill kr er selvfinansierende lån (startlån, selvkost og videreutlån). Rentesensitiv gjeld, fratrukket (startlån, selvkost og videreutlån), er for samme periode 843,79 mill kr. Gjennomsnittlig lånerenter per oktober i kommunalbanken, Husbanken og KLP er ca. 4,9 prosent.

Gjennomsnittlig lånerente innarbeidet i budsjettet for 2024 er på 5,3 %. Forventet rentebane ved økonomiplanperiodens slutt er estimert til intervallet 3,0 - 3,5 %. Kommunedirektøren budsjetterer rentekostnadene hvert år ut ifra kjente rentekostnader, samt renteutgifter til nye låneopptak. For 2023 er avdrag og rentekostnaden satt til henholdsvis 74,39 mill kr, inkl ekstrainnbetaling på 30 mill kr og en rentekostnad på 55,9 mill kr. Totalt 130,29 mill kr.

Kapitalfond Frøya kommune solgte sine B-aksjer i Trønder Energi i 2004 og 90 millioner kr ble i sin helhet investert i verdipapirer. Det budsjetteres i 2024 og i økonomiplanperioden 2024 – 2027 med 5

mill kr i årlig avkastning. For Laksefondet, som har en grunnkapital på 80 mill kr, er avkastningen satt til 4 mill kr per år i økonomiplanperioden.